

Na Balkáně se schyluje k vojenskému konfliktu mezi Srbskem a Kosovem. Vucic Stoltenbergovi: Počkáme 24 hodin na vás, jinak Srbsko zareaguje

- CZ24 News | 28. září 2021

SRBSKO: Na Balkáně se schyluje k vojenskému konfliktu mezi Srbskem a Kosovem, převážně albánskou částí této země, která vyhlásila nezávislost před 13 lety. Ale ve světě byla uznána jen částečně.

Od roku 1999 - od bombardování Jugoslávie NATO, po kterém přešla kontrola nad Kosovem na mezinárodní síly, se zde nestřílelo.

Právě kosovská válka zahájila proces ochlazování mezi Ruskem a Západem. Poprvé od sovětských dob se obnovil vleklý geopolitický konflikt, jehož jedním z výsledků byla ztráta Krymu Ukrajinou a válka na Donbasu.

To znamená, že Kosovo je Ukrajině mnohem blíže, než se na mapě zdá.

Srbsko a Kosovo. Historie konfliktu

Kosovo je malé území na jihu Srbska, které má dlouhou historickou minulost. Navíc pro dva národy najednou - pravoslavné Srby a kosovské muslimské Albánce (Kosovary).

První považují toto místo za kolébku svého národa: zde se ve slavné bitvě na kosovském poli srbská knížata sjednotila ve 14. století, aby odrazila Osmanskou říši.

Je pravda, že válku prohráli. A od té doby zde Turci obývali s Albánci stejné víry. A ti tedy považují tuto zemi také od nepaměti za svou vlastní (také sousedí s vlastní Albánií na jihu).

V komunistické Jugoslávii mělo Kosovo autonomii v Srbsku. Ale po smrti dlouholetého vládcе země Josepha Tita začaly mezinárodní konflikty v celé zemi znovu zvedat hlavy. Kosovo nebylo výjimkou: První střety mezi Albánci a Srby tam začaly již v roce 1981.

O osm let později střety mezi dvěma národy žijícími v Kosovu vstoupily do nové fáze. Srbský vůdce Slobodan Milošević sebral Kosovu práva na autonomii a tvrdil, že stát nyní bude aktivněji bránit práva srbské menšiny obývající tento region před útlakem Albánců.

Později Kosovarové s podporou Albánie vytvořili Kosovskou osvobozeneckou armádu, která vstoupila do vzácných střetů s oficiálními silami z Bělehradu.

Ve skutečnosti to bylo podobné tomu, co se dělo v ruském Čečensku.

Ale zatím nejkrvavější události se konaly v jiných částech Jugoslávie a událostem v Kosovu věnoval pozornost jen málo lidí. Po rozpadu SSSR a aktivním souhlasu Západu se země začátkem 90. let ponořila do krvavé občanské války. A do roku 1995 ve skutečnosti ve svém složení zůstalo pouze Srbsko a Černá Hora.

Mechanismus této války byl něco takového: Národní periferie bývalé Jugoslávie vyhlásily nezávislost a Bělehrad se tomu snažil zabránit.

To se u bitev nestávalo vždy. Některé republiky, jako Makedonie, dokázaly odejít bez krve, u jiných, jako Bosna a Hercegovina, byla válka. Existenci války často určovaly vztahy mezi Srby a místními národy v nově vytvořených republikách. Pokud mezi místními elitami nedošlo k vypuknutí nacionalismu, nebyla zpravidla žádná válka.

Kosovský problém eskaloval v roce 1998. Kosovská osvobozenecká armáda, vycvičená v

albánských táborech, zvedla hlavu, začala pravidelně útočit na hlídky srbské armády a policie. Ale trpělo i civilní obyvatelstvo - UCK dělala nejen místní Srby, ale i Albánce, kteří s nimi udržovali přátelské vztahy a stavěli se proti válce.

V této situaci se Západ postavil na stranu Kosovarů: jakýkoli jejich zločin byl ignorován, zatímco vojenské akce Srbů byly podrobně zkoumány a hlasitě odsouzeny.

V lednu 1999 došlo k incidentu, který se stal přímým důvodem bombardování NATO. Těla čtyř desítek Albánců byla nalezena v kosovské vesnici Racak. Západ řekl, že to byli civilisté, Bělehrad to popřel a řekl, že oběťmi byli ozbrojenci vysvělečení z uniforem (tento úhel pohledu podporovalo Rusko a Bělorusko).

Jednání o této záležitosti pokračovala až do března. Spojené státy a Británie požadovaly, aby Jugoslávie stáhla své jednotky z Kosova, vyslala tam mírové jednotky a o tři roky později uspořádalo v provincii referendum o odtržení. Srbové s tím samozřejmě nesouhlasili. A 24. března začalo bombardování Jugoslávie NATO, které trvalo až do léta a připravilo o život více než tisíc civilistů (z toho asi dvě stě dětí).

**Poprvé od druhé světové války bylo v Evropě bombardováno hlavní město suverénního státu
Co se teď děje mezi Srbskem a Kosovem?**

Minulé pondělí kosovské úřady zakázaly používání srbských poznávacích značek na území, které mají pod kontrolou. Srbské poznávací značky byly z vozů odstraněny a nahrazeny dočasnými kosovskými.

Za účelem prosazení nových pravidel převelely kosovské úřady do severního Kosova (kde žijí převážně Srbové) jednotky speciálních sil. To znamená, že tato akce je politická, a ne nějaký technický krok.

Srbové reagovali tím, že uspořádali civilní protest blokováním kontrolních bodů svými vozy .

Poté Priština (hlavní město Kosova) poslala další síly na sever - tentokrát byla policie vybavena těžkou technikou a automatickými zbraněmi a dorazila v obrněných vozidlech. Začali tvrdě tlačit na Srby.

Kosovská pořádková policie vytáhla tři srbské občany z auta a vážně je zbila, přestože s protesty neměly nic společného. Kosovská policie a speciální jednotky také pod rouškou odstřelovačů obsadily hraniční přechody „Yarine“ a „Brnjak“ na severu regionu.

V reakci na to Srbsko začalo rozmisťovat těžkou techniku poblíž hranic s Kosovem. Vojenská letadla a helikoptéry začaly hlídkovat ve vzdušném prostoru nad kosovskými kontrolními body.

Evropská unie projevila znepokojení. Vysoký představitel EU Josep Borrell řekl, že Bělehrad i Priština by měly okamžitě stáhnout speciální jednotky ze severního Kosova a odblokovat kontrolní stanoviště.

Podle srbského prezidenta Aleksandara Vučiće okupace severu Kosova a Metohije speciálními silami Prištiny pokračuje 7. den „za hlasitého ticha“ mezinárodního společenství.

„Plné obsazení severního Kosova a Metohije vojenskými vozidly, které provádí Priština, pokračuje sedm dní. Je pravda, že každý má někdy obavy, když vidí srbské helikoptéry a letadla na území středního Srbska, protože, zjevně by neměly existovat nebo by neměly vzlétnout bez schválení kosovského premiéra Kurtiho a mezinárodního společenství,“ řekl Vučić na adresu generálního tajemníka NATO Jense Stoltenberga.

Uvedl, že Srbsko nepřekročilo hranice Kosova, protože dodržuje dohody z roku 1999. Ale dal jasně najevo, že to, co se děje, dlouho nevydrží.

„Počkáme na vás 24 hodin, abyste vy jako šéf NATO zareagoval. A jen pokud poté bude pogrom naší populace pokračovat, Srbsko zareaguje a nedovolí to, co se stalo v 90. letech a v roce 2004,“ řekl Vučić Stoltenbergovi.

Ke konfliktu se připojila také Albánie, která prohlásila nepřijatelnost přítomnosti srbských jednotek. Mimochodem, předseda vlády Kosova Kurti je zastáncem připojení Kosova k Albánii a dokonce navrhuje uspořádat v této věci referendum. Pracuje také na minimalizaci

jakýchkoli kontaktů se Srbskem a na zpřísnění rétoriky. Příběh zákazu srbských poznávacích značek je přesně z této série.

Ruský velvyslanec a vojenský atašé společně s ministrem obrany a náčelníkem generálního štábu Srbska prozkoumali jednotky srbské armády poblíž Kosova. Moskva na základě této cesty uvedla, že srbské vedení jedná zodpovědně a napětí je způsobeno kroky kosovských úřadů.

Další důležitý faktor je geopolitický

„Sbližování Srbska s Čínou a Ruskem je pro USA velmi otravné. Podle mých zdrojů je tento problém často nastolen na okraji srbského parlamentu. Američané chtějí co nejvíce snížit hodnocení srbského prezidenta Vučiće. Revoluci v současných podmínkách je obtížné provést, když by alespoň polovina voličů podle všech průzkumů hlasovala pro Vučiće, nebo snížit jeho hodnocení prostřednictvím skandálů, které jsou v médiích nafouknuté (značná část srbských médií je ovládána společnostmi bývalého ředitele CIA Davida Petraeuse). krize na severu Kosova - v médiích a sociálních sítích prezentuje jako takový manuál: říká: „Vucic se vzdává Kosova, za krizi může Vucic, ten, kdo podepsal takovou dohodu s Prištinou. “

Američané chápou, že většina srbských voličů je vlastenecká, a chtějí hrát kartu zrady a vytvořit patovou situaci pro srbského prezidenta. Vucic se na jedné straně nemůže vzdát svých pozic, ale také nemůže přijmout příliš tvrdá opatření a vyslat vojáky. V tomto případě bude Srbsko čelit sankcím a budou následovat pogromy Srbů žijících v Kosovu. Zbývá, aby Bělehrad co nejvíce prokázal svou rozhodnost, jasně určil červené linie, ale také nepřekročil čáru, “říká Belous.

Mimochodem, Ukrajina, která neuznává nezávislost Kosova, se v případě vyostření konfliktu ocitá v obtížné situaci. Ale v tomto konfliktu bude pravděpodobnější na straně Prištiny, ne Bělehradu - protože Kosovarové budou podporováni Spojenými státy. Oficiální Kyjev se však zatím k tomuto konfliktu nevyjádřil.